

GESTRIKE - *Resonans*

Nr 3 2019 Medlemsblad för Gästriklands Spelmansförbund

TRADITION FÖRNYELSE GEMENSKAP

Elddöpet.

Ulrik vågade och vann i Stjernerund.

Ordförandens ruta

Omslaget: Ulrik Asp vågade och vann i Stjarnsund. Han vann: Över sig själv. Allas respekt. Mångas beundran. Å ytterligare aspekter som jag inte kommer på nu. Beundrasvärt. Se vad Kristina skivit längre fram i tidningen.

Vinn även DU över dig själv och få andras beundran genom att.... tja vad som helst egentligen. Det måste inte vara med ett instrument i handen. Övertunnit sig själva och fått min beundran i sommar har t ex tjejrerna fått som gått till Nidarosdomen i Trondheim via den gamla pilgrimsleden. Årsundaruschens arrangörer som med gemensamma krafter och ideer överraskar och lockar folk till stämman. Gefla Spelmän som bara blir fler och fler under Kristinas ledning. Torsåkers spl som hedrar en av sina förebilder (Hammarbergs-Hans) med en rolig spelträff. Oklagård som nästa år inviger sin äkta stavkyrka på riktigt med en medeltidsdag där en spelmansfrukost kan komma att ingå. Anders Woxberg är makalös i sitt byggande i trä. FolkDjävlar, de nya arrangörerna av folkmusik i Gävle och Ockelbo, som får nya att komma på konserter av hög klass. Behövs väl inte fler exempel. Ni fattar. Ska bli spännande att se vad DU/NI hittar på framöver.

Gå på inspirerande konserter !

Se inbjudande GSF - info på sista sidan !!

Spela väl !

Eder Michael

Kolla på www.folkwiki.se där finns låtar på not i pdf-format. Även Gästrikelåtar !!

Kolla på Folkmusikfestvideon från 1991 ! https://www.youtube.com/watch?v=6w85_3HXY4

GSFs PG 542598-8 VUXENMEDLEM: 300 KR, UNGDOM UPP TILL 20 ÅR: 100 KR.

www.gastriklandsspelmansforbund.se låtar finns att ladda ner...

Ordförande:

Michael Müller Oslättforsv 236 80598 Gävle 072-2193956

michaelmuller53@gmail.com

Kassör, medlemsmatrikel, SSR, Instrumentförsäkring:

Gunnar Lundberg kassör. Släntvägen 1, 81333 Hofors 0730-315063

galx@tele2.se

Ledamöter:

Michael Hedberg Nylin Grusåsgatan 15, 81152 Sandviken 070-2483249 michael.nylin1959@gmail.com

Lena Brunk Gamla Vägen 20, 81230 Storvik 073-9821346

lana.brunk@gmail.com

Mikael Nykäsenoja c/o DGTLPST AB 100855, Agav. 52A, 18155 Lidingö

076-8373660

nykasenoja@gmail.com

Kristina Selinder Fredriksdalsv 7B, 80667 Gävle 073-9638756

kristinaselinder@hotmail.com

Margitha Lindblom Rudammsg 44, 80311 Gävle 0706-552057

margitha.lindblom@gmail.com

Styrelsesuppleanter:

Anette Dahlbom Västervallsv 11, 80597 Gävle 076-1042302

anette@dahlbomsfast.se

Erik Larsson Norra Rådmansgatan 26, 80321 Gävle, 070-7878500.

erik@laer.se

Tidningsredaktör och ansvarig utgivare för

Gestrike-RESONANS GSFs medlemstidning, ansvarig utgivare samt texter Michael Müller.

VALBEREDNING: Mikael Nykäsenoja REVISORER: Lennart Östblom, Pär Åslund

Kalendarium hösten 2019 för Gästrikland

SAW SAW SAW Första måndagen i månaden kl 18-22 på Tennstopet i Gävle. Kom och föreslå låtar och spela med. Gott käk och fin pilsner. Hela sommaren. Hela hösten. Hela året.

31 aug var det Joel Rådbergstämma på Drömfabriken samt folkmusikfest med konserter på Bolaget i Sandviken.

5 sept gav duon Symbio en konsert på Musikhuset Sjömanskyrkan i Gävle

7 sept gav Tzeitel och Fränder var sin konsert på Gävle Stadsbibliotek under Å-draget.

28 sept lör kl 21 Baskery på Gävle Konserthus

7 okt mån kl 18-22 SAW tennstopet

11 okt fre kl 19.30 Bellamy Brothers Gävle Konserthus

18 okt fre kl 19.00 konserterna folkmusikgruppen Navarra på Musikverket i Sandviken (MMs favvoband)

19 oktober lördag kl 19.30 Releasekonsert och skotsk afton med Sandy Brechin trio på Lugnet i Oslättsfors

4 nov kl 18-22 SAW på Tennstopet

5 nov kl 19.00 Gävle Konserthus Laura Cortese and the Dance Cards se www.gavlekonserthus.se/konserter/

23 nov lördag Gävle Konserthus. GUF(förband), Symfonic STOMP med Görgen & hemlig gäst. Därefter FolkAllInBand (FAB)i foajen. En helkväll som ingen får missa.

30 nov Bergs Kvarnkafé Shamrocks !

1 dec kl 15.00 Gefla Spelmän i Utvalnäs på Sjuksköterskornas semesterhem

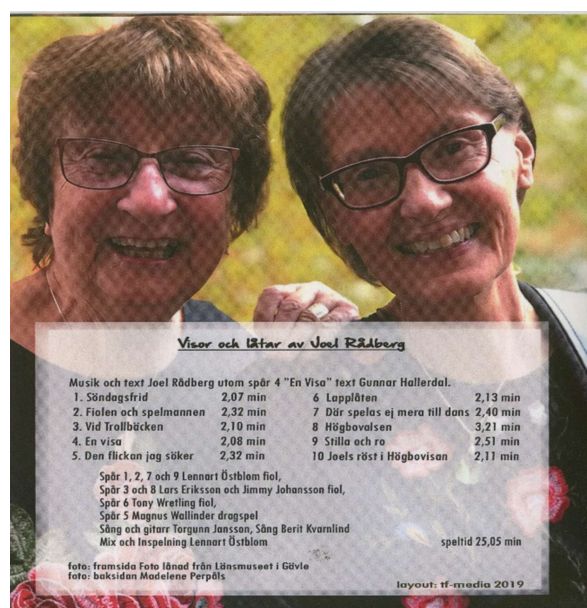
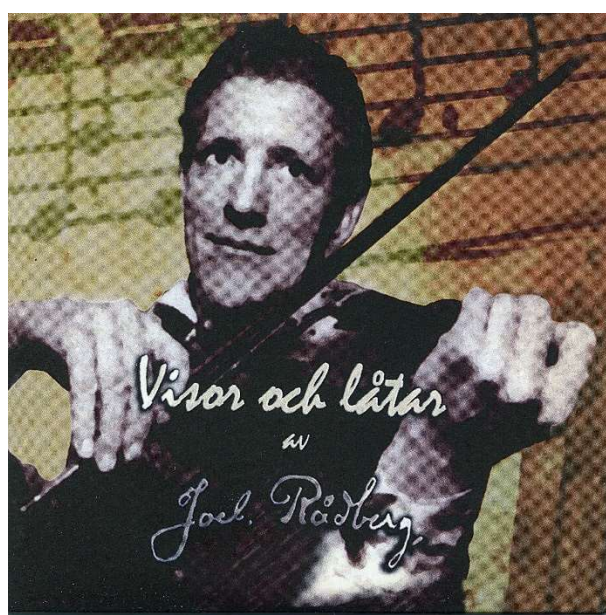
2 dec kl 18-22 SAW på Tennstopet

Det händer nog mer, men det vet jag inte om, så det kan jag inte skriva om.....

Instrumentförsäkring?

En kort blänkare till alla med instrument - nämligen Anders Gills tips på årsmötet: Fotografera dina instrument från olika håll och särskilt tillverkarens namn. Detta gäller både försäkringstagare och andra - det underlättar om man blir av med instrumentet och ska styrka värdet.

I våras kom en ny CD med musik av och med gästrikar.

Visorna av Joel Rådberg har Torgunn fått för många år sedan genom Barbro "Fiol" Pettersson. De har framförts av Torgunn på Joel Rådbergdagen på Drömfabriken, som kom igång tack vare Joels dotter Inga Bergström. När sedan Torgunn och Berit började sjunga tillsammans ville båda dokumentera Joels

visor. Efter en träff med Inga när vi presenterade visorna blev dokumentationen möjligt genom Gunvor Göranssons stiftelse att göra en inspelning.

Efter ett möte med Michael Muller, Lennart Östblom och Tony Wretling bestämdes att inspelningen skulle genomföras i Berits stuga i Sotarskär Gästrike-Hammarby. Spellåtar av Joel fick vi genom Tony Wretling samt Lars Eriksson och Jimmy Johansson, som gärna delade med sej till vår stora glädje. Att avsluta CD:n med Högbovisan sjungen av Joel själv fick vi som ide av Michael Muller.

En inbjudan från kantor Lotta Tonlycke gjorde att vi fick framföra Joels visor och låtar tillsammans med henne och Lars Eriksson i Högbo kyrka 21 okt 2018. Lotta spelade tre kompositioner av Joel på dels orgel och flygel. Lars spelade två låtar på fiol.

Skivkonvolutet är fint formgivet av Therese Ferry. Cd:n är producerad av Lennart Östblom som även spelar fiol på flera visor, Magnus Wallinder medverkar med dragspel på en av visorna.

Vi känner stor tacksamhet som fått chansen att förverkliga en dröm. Tack alla som gav oss chansen!

Skrev Torgunn Jansson / Berit Kvarnlind

Som amatörrecensent så är jag full av beundran över resultatet. Musikaliskt rakt igenom och dessutom en mycket varierad och intressant musik/ljud-bild. Sång varvas med instrumentalt och gör det hela lättlyssnat. Därtill Joels sång i original ! En kan få tag i cdn genom att kontakta de sjungande två. Skrev Michael M

Jag är inte rädd, jag kan spela!

Vi har precis installerats oss med husvagnen i Stjärnsund och vi sätter oss för att fika, då kommer Ulrik Asp och sätter sig med oss. Ulrik berättar att han funderar på att skriva upp sig att spela till dans på kvällen, men jag vet inte om jag vågar?

Bosse och jag peppar honom, självklart att du ska spela! Nja, jag får se.

Övertala dig själv Ulrik ! Jag kan spela, jag är inte rädd!!

Senare på kvällen träffar vi Ulrik igen, glad kommer han emot oss och säger, nu har jag skrivit upp mig. Bra Ulrik!!

När det är Ulriks tur, då måste jag fota honom. Glad står han mitt på golvet och spelar och dansarna dansar med glädje runt om honom! Skrev Kristina Danielsson

En Ockelboiska i förskingringen

Att bygga en altan har i rotavdragets fotspår blivit något av en standardiserad landsplåga. I en by utanför Östersund bor dock det äkta paret som bryter mönstret och siktar högre. Maken Andre Huck i Ås bygger en balkong. Den kommer att bli gedigen och konstnärligt byggd, för det är så Andre formar sina konstruktioner. Och rotavdrag är inget de funderat på. Timret är taget ur egen skog och sågat på plats. När bygget ska invigas kan vi nog förvänta oss att en och annan gästrikelåt kommer att höras där uppfifrån. Många sådana finns i familjens repertoar eftersom maken Eva Persson Huck är en spelkvinna från Ockelbo.

Evas karriär startade hemma i Ockelbo med spelmanslaget. Hon var då ännu i yngre tonåren och kunde vandra direkt från musikskolans lektioner till övningar med laget. Aktiviteten inom laget var hög under 70-talet och Eva medverkade bl a i bygdespelen på Pålsgården som drog stor publik. Vi är många som minns henne som aktiv spelkvinna i Sandvikens Spelmanslag under många år innan hon flyttade till Jämtland i början av nittioalet.

Kvar uppe i Ås strax norr om Östersund driver hon nu en fårgård tillsammans med André. Odlingarna är så anpassade att de klarar självhushåll hela året. Eva är bondstinta, så tanken på att leva med djur och odlingar var inte helt främmande, men hade knappast lyckats utan hennes drivkraft och engagemang.

Paret träffades första gången under ett folkmusikläger i Frankrike år 2005. Efter brevkontakt och ett par besök i Sverige blev det bestämt med flytt. André lämnade sitt kära

stenhus i södra Frankrike, för ett liv med fyra årstider, ett nytt krångligt språk att lära sig och en gård med många byggnader i behov av renovering.

Nu är fårgårdens stallar fräscha, verkstaden väl fungerande och på "gäll'n" (övervåningen) av ladugården byggs en sal för dans, musik, konst och allsköns samvaro. Och så detta med balkongen! En dörr i gavelväggen kommer att leda dig ut på den och där kommer du att möta en fantastisk utsikt med Storsjön nedanför och i fonden vilar Åreskutan med omgivande fjäll.

Med kärleken som låga räds Andre inga uppgifter i sitt nya liv. Vägen hit till Östersund och till Eva påbörjades efter det att han drygt trettio år gammal börjat spela fiol. Konserter, dansföreställningar med renässansmusik fyllde fritiden under några år och allt kunde väl ha fortsatt så om han inte hittat den där LP-skivan; "Traditional Fiddle tunes from Dalarna" by Björn Ståbi and Ole Hjort. Det var en inspelning från Newport Jazz Festival, 1969. Den blev en väckarklocka för honom och när en kassett med låtar inspelade av

Kalle Almlöf kom i hans ägo var saken avgjord. Vår käre fransman var definitivt indragen i det svenska polsketräsket och där befinner han sig alltjämt, fyrtio år senare.

Folkmusiken är starkt levande i Ås med omnejd. Birka folkhögskola ligger där. Elisabet Grönlund och Härjedalspipans maestro, Gunnar Stenmark hör till grannarna. Rickard Näslin och fiolbyggerskan Astrid Pullar bor på annersia sjön. De tre paren spelar tillsammans i gruppen Patina. Eva har implementerat en rad gästrikehits och för nästan ett år sedan släpptes deras första skiva, naturligtvis med ett par underbara gästrikelåtar! Patina är aktiva på olika scener i Jämtland och ibland gör de en avstickare och medverkade senast vid Umeå Folk Festival med att spela till dans. Eva sjunger också i kören Mozaik, som fyller sin repertoar med folkmusik från jordens alla hörn. De har sjungit tillsammans i mer än trettio år och har en gedigen repertoar. För något år sedan samarbetade de med ett danskompani från staten New York i USA. Eva var drivande i projektet och stod bakom inbjudan till dansarna i Vanaver Caravan. De är nämligen Evas personliga vänner sedan hon i ungdomen arbetade som au-pair i det familjepar som leder truppen. Förställningarna blev succé och projektet har inspirerat kören till att nu göra ett program om den amerikanske folksångaren Pete Seeger som i år skulle ha fyllt 100 år.

Avslutningsvis lämnas det självklara tipset till gästrikespelmän på utflykt i Jämtland. Missa inte att besöka Eva och André, Kanske ni får fika på balkongen, spela Ockelbogubbarnas favoritpolska med dem eller bara njuta den vänliga gästfriheten och utsikten över sjö och fjäll.

P.S De har en gårdsbutik också med egen produktion av honung och lammkött av varierat slag

FAKTA

Andre är medlem i CMTN "Connaissance des Musiques Traditionnelles Nordique"

Det är en organisation för spelmän i Frankrike som är intresserade av svensk och norsk folkmusik och dans. Antalet medlemmar är cirka tvåhundra. De arrangerar veckokurser med nedresta spelmän från Norge och Sverige, André har gått kurs för många av våra kända spelmän. Det var under ett sådant läger som han och Eva träffades. År 2004 arrangerade Eva ett sommarläger i Ockelbo för hitresta medlemmar i CMTN.

Det var Mikael Nykäsenoja som hälsat på i Ås och skrev detta.

Ska det va en kopp kaffe, kanske ?

Kaffelåten, en gammal hit

Bingsjöspelmanen Per Pekkos Olsson (1808-1871) brukade väcka bröllopgästerna med kaffelåten. En väckning och en inbjudan till frukost kan man säga. Mindre känd, men med samma text(nästan), finns Kaffelåten med annan rytm, efter klarinettspelmannen Eric Hartwig i Årsunda, söder om Storsjön vid Sandviken. Eric levde 1888-1971 och är den, som genom sitt intresse för musik och dans, sett till att så många traditionella låtar och danser från Årsunda har bevarats. Han hade texten efter kusinen Anders i Åkran.

Den spelas idag oftast så här(ungefär) i Bingsjöversionen.

I Folkmusikkommissionens originaluppteckning så ser låten i Hjort-Anders version ut så här.
Lite fanfaraktig början.

Påloha (Pekkos Pers låt kallades Kaffelåten, och den begagnade Per som morg-narna vid bröllopsfesterna, när han i bröllopsgården gick en kung om vid det: "Hans gånade: såg som du de låg! - efter påloha låten). Morgon bitti, Morgon bitti kommer svärmor mä kaffe. Så tar hon fram den lilla flaskan och slår i kaffe, så blir de kasken, san

Texten lyder så här i Bingsjö:

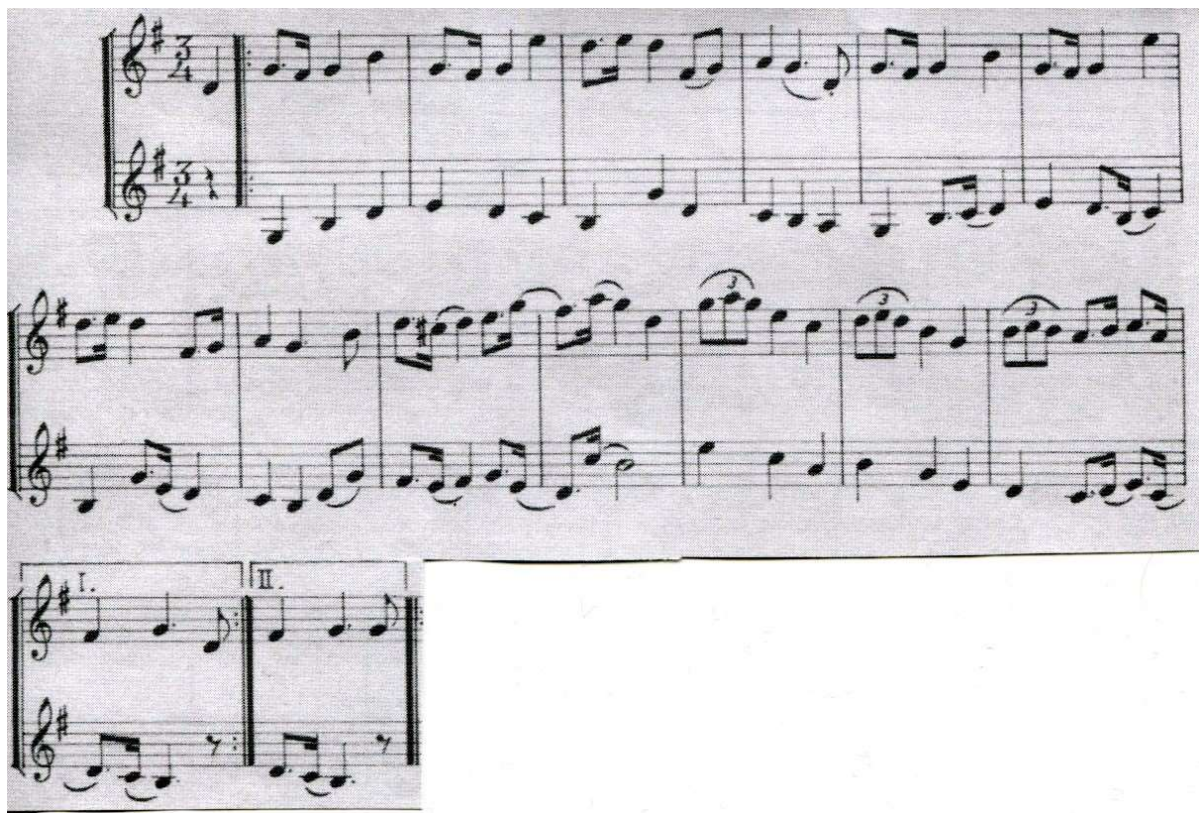
I morgon bitti, i morgon bitti kommer svärmor mä kaffe ://

Så tar hon fram den lilla flaskan å slår i kaffe, så blir de kasken, san

Den jämna, matande bingsjöspelstilen är i Eric Hartwig version ersatt av bondpolskans 8-delsrytm. Men texten har två verser med samma innehåll som i Pekkos Pers text. Det var Erics kusin Anders som sjöng visan.

*I möron bitti, i möron bitti, då kommer svärfar med flaskan ://
 Då får vi supa, då får vi supa, då får vi supa, då får vi supa för assint.
 I möron bitti, i möron bitti, då kommer svärmor med kaffe ://
 Då får vi duppa, då får vi duppa, då får vi duppa, då får vi duppa för assint.*

Nedan Erics version som bondpolska.

Ingen slump att melodi och text stämmer. Det var en visstump som lätt fastnade och därför spriddes. Efter kontakt med Svenskt Visarkiv visar det sig att melodin och texten (än så länge) inte är känd från fler platser än just Årsunda och Bingsjö. Vilka har träffats och lärt av varandra i mitten av 1800-talet? För så långt tillbaka må det ha varit eftersom Pekkos-Per som spelade den, dog 1877.

Menar Michael Müller.

GSF inbjuder medlemmar till :

I samarbete med

Stämpeleskurs med Adrian Jones 22-23 nov. i samarbete med Malungs FHS !

Du får verktyg för att improvisera fram andrastämmor till spelmansmusik.

3 timmar fredag 22 nov kväll kl 18.30-21.30, 6 timmar lördag 23 nov dagtid kl 10-16.

GSF-medlemmar subventioneras till 100%, dvs gratis. Icke medlemmar 100 kr. Obligatorisk anmälan till: Margitha Lindblom 0706-552057 men bättre via mail: margitha.lindblom@gmail.com

Hur blir man bra på stämpelespel? Kan man öva på det ? Hur ? Vilka verktyg behöver jag? Adrian är erfaren stämpelespelare och bra pedagog. Du har inget att förlora.

Var: Musikhuset Sjömanskyrkan i Pegasus-salen